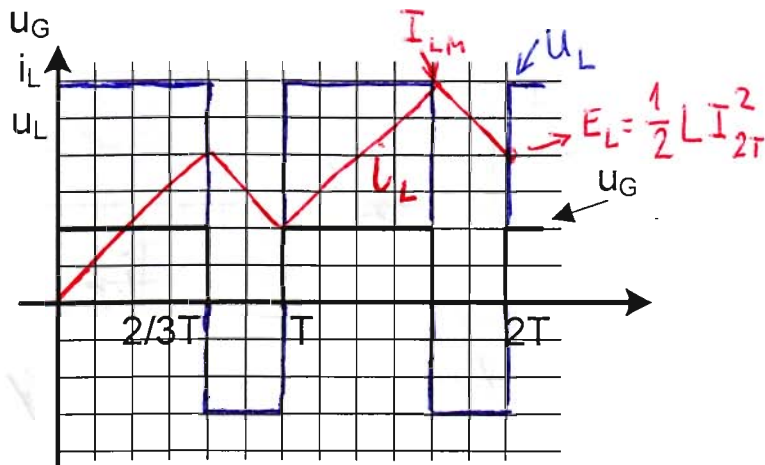

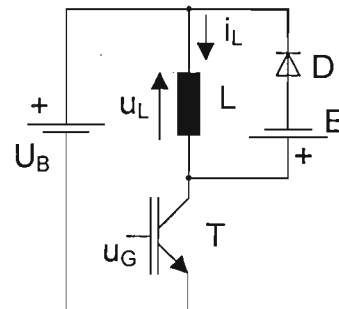
2. međuispit iz kolegija "Elektromehanički sustavi", ak. godina 2008./2009.

1. U sklopu prikazanom na slici tranzistor T ima upravljački signal u_G , kako je prikazano na slici. Na priloženoj slici skicirajte valne oblike napona i struje induktiviteta (i_L , u_L) od vremena $t = 0$ do $t = 2T$, uz početne uvjeti jednake nuli i uz pretpostavku idealnih elemenata sklopa. Na slici jasno označite koji valni oblik pripada kojoj veličini. Izračunajte zatečenu energiju u induktivitetu E_L u trenutku $2T$. Sklopna frekvencija tranzistora f iznosi 1000 Hz. Izračunajte vršnu vrijednost struje induktiviteta I_{LM} u vremenu od 0 do $2T$. Rezultate upišite u predviđeni prostor. Poznati su sljedeći podaci: $U_B = 100$ V, $E = 50$ V, $L = 2$ mH, $f = 1000$ Hz.

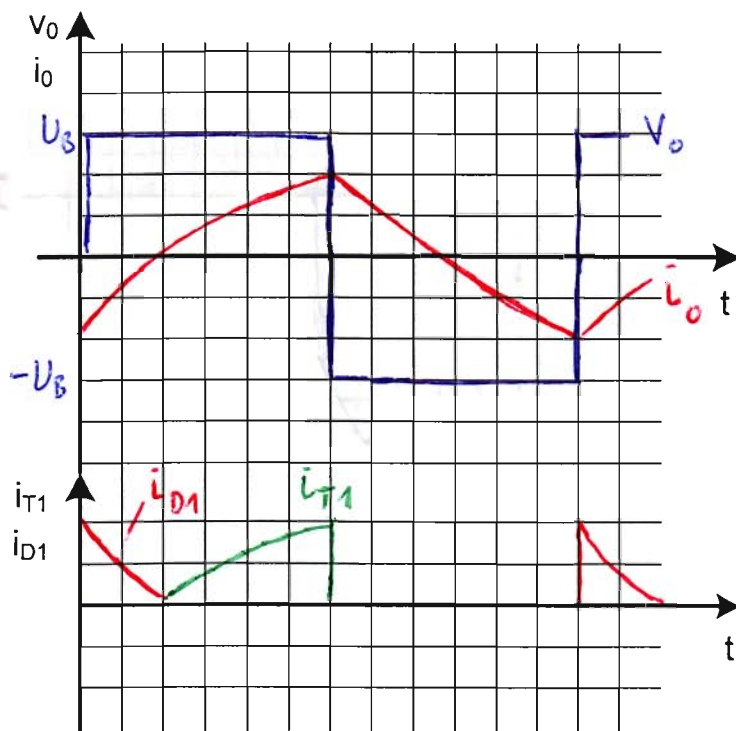
$$I_{LM} = 58,33 \text{ A}$$

$$E_L = 2,5 \text{ J}$$

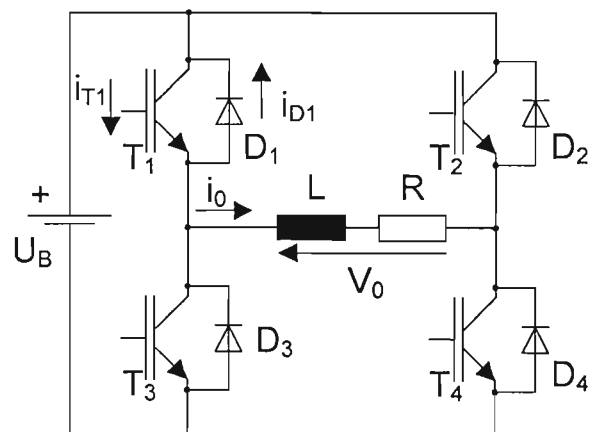
2. Na slici je prikazan izmjenjivač u mosnom spoju s pravokutnim izlaznim naponom na trošilu frekvencije f . U predviđeni prostor nacrtajte valni oblik izlaznog napona v_0 i skicirajte valni oblik izlazne struje i_0 u ustaljenom stanju za jednu periodu napona na trošilu. Na istoj slici (donji koordinatni sustav) skicirajte valne oblike struje diode D1 i tranzistora T1, pazeći na stvarni smjer struje kroz pojedini ventil, i jasno označite koji valni oblik struje pripada kojem ventilu. Izračunajte efektivnu vrijednost struje I_{Orms} i srednju vrijednost snage na trošilu P_O , uzevši u obzir harmonike do uključivo 5. Dobivene rezultate upišite u predviđeni prostor.

Poznati su sljedeći podaci: $U_B = 100$ V, $R = 5 \Omega$, $L = 10$ mH, $f = 50$ Hz.

$$I_{Orms} = 15,6 \text{ A}$$

$$P_O = 12,11 \text{ W}$$

$$P_O = R \cdot (I_{1ef}^2 + I_{3ef}^2 + I_{5ef}^2)$$

$$I_{n ef} = \frac{U_{n ef}}{Z_n} \quad Z_n = \sqrt{(n\omega L)^2 + R^2}$$

2. međuispit iz kolegija "Elektromehanički sustavi", ak. godina 2008./2009.

3. Slika prikazuje usmjerivač u jednofaznom mosnom spoju opterećen jako induktivnim trošilom ($\omega \cdot L \gg R$) s protuelektromotornom silom E . Sve su komponente sklopa idealne, a struja trošila je kontinuirana i nevalovita. Usmjerivač radi u izmjenjivačkom načinu rada. Potrebno je za kut upravljanja tiristora $\alpha = 150^\circ$ el skicirati valne oblike napona i struje izmjeničnog izvora (u_s, i_s) i napona i struje trošila (u_d, i_d). Izračunajte iznos protuelektromotorne sile E da bi struja trošila iznosila 25 A. Izračunajte snagu P_d koju istosmjerni sustav predaje izmjeničnoj mreži. Izračunajte snagu koja se disipira na trošilu, P_R . Rezultate upišite u predviđen prostor.

Poznati su podaci sklopa:

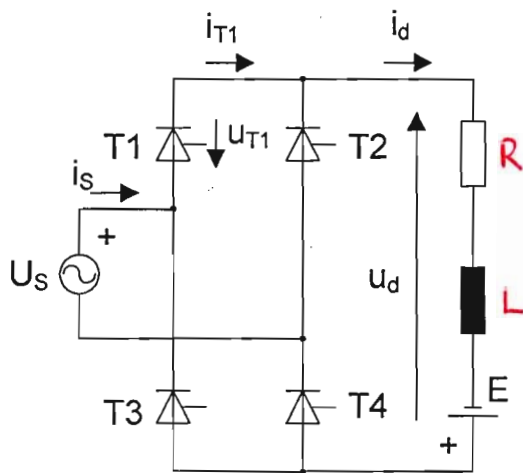
a) djelatni otpor trošila $R_d = 3 \Omega$

b) efektivna vrijednost izmjeničnog napona $U_s = 220 \text{ V}$

Iznos elektromotorne sile $E = \underline{246,5 \text{ V}}$

Snaga istosmjernog sustava $P_d = \underline{4287 \text{ W}}$

Snaga disipirana na trošilu $P_R = \underline{1875 \text{ W}}$

$$P_R = I_d^2 \cdot R$$

$$P_d = I_d \cdot E - P_R$$

